

VIENYBĖ

„VIENYBĖ“ TAMSUMA
ISBLASKO-ISVAIKO;
LIETUVIŲ TVIRTUMĄ
AMERIKOJ PALAIKO.

TAD, MIELAS TAUTIEŲ,
SKAITYKI „VIENYBĖ. —
SUTEIKSI TĖVYNEI
DIDŽIAUSIĄ GALYBĘ!

LITHUANIAN TRI-WEEKLY

NO. 84.

Kaina 4 Centai

BROOKLYN, N. Y. SPALIO (OCTOBER) 4 D., 1923

Kaina 4 Centai

METAI XXXVII.

(Telephone: 2427 Greenpoint)

Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At The Post Office at Brooklyn, N. Y., Under the Act of March 3rd, 1879

(Telephone: 2427 Greenpoint)

Klaipėdoje Ivesta Lietuvių Parasai

TAM TIKRA KOMISIJA ATITAIŠĖ SUVOKIETINTUS VIETŲ PAVADINIMUS

Lenkų Švietimo Ministeris Pareiškė, Kad Lietuviai Gali Turėti Pradžios Mokyklas Vilniuje.

BET GRETA LIETUVIŲ KALBOS TURI BŪTI GRIEŽTAI DĖSTOMA IR LENKŲ.

Amerikiečiams Žinomam-Dr. Alseikai Uždrausta Praktikuoti Vilniuje Delto, Kad Jis Politiškai Neištikimas Lenkams.

KLAIPĖDA. — Tam tikra valdžios komisija sustatė lietuviškus vardus visų Klaipėdos Krašto miestelių ir vietų, kurie iki šiol buvo iškraipyti vokiečių, ir nutarė, kad nuo dabar tos vietos bus vadinamos lietuviškai ir vokiškai. Visur iškabintų lietuviški ir vokiški vietų parašai.

VILNIUS. — Lenkų švietimo ministeris, besikalbėdamas su tūlu lenkų laikraštiniuku, pareiškė, kad su ligi konstitucijos lietuvių turi teisę turėti pradžios mokyklas, kur mokslas eitų lietuvių kalba. Bet sykiu jis užiežėto reikalavo, kad būtų mokoma ir lenkų kalba. Vidurinių gi mokyklų neturi būti kitokių kaip valdiškų, su dėstomąja kalba lenkų. Profesionalės mokyklos lietuvių gali gauti valstybinės pašelpos, bet viskas priklausau nuo jų ištikimybės lenkų valstybei.

Dabar visai paaiškėjo, kodėl lenkai uždraudė medicinos praktiką Dr. D. Alseikai (buvusiam Amerikoje) ir Dr. Alseiki nei. Ega, Dr. Alseika lenkams neištikimas politiniu atžvilgiu, o dėl jo ir žmonai neduoda praktikuoti dentisterijos. Taip jam pranešė Varšavos sveikatos ministerija. Dr. Alseikai uždrausta net lietuvių ligoninėje gydyti pacientus. Tuomi norima priversti jį išvažiuoti iš Vilniaus.

DU MIRĖ UŽ DVIEJŲ DOLARIŲ SKRYBELĖ

St. Paul, Minn. Trys mėnesiai tam atgal Harry Simmons buvo apie šeši bilionai vokiškų markių, panašų į tas, kurios ejo Lietuvoje. Belgai vienok tuojauš emė iš žmonių suminėti duodami savus frankus. Kadangi vokiečių valdžia niekašs neatsiėmė tų markių ir nedavė aukšto, tai be gų valdžiai trys markės yra nuostolis. Vokiečiai neatsiėmė nei Lietuvoje paleistų markių, bet lietuviai gavo iš vokiečių šimto milijonų paskolą ir ją negražino. Po to abi pusė nutarė, kad jos lygiai išėjo.

WEBBIENĖS VYRAS UZSIGINA NUODIJIMO

New York. Nunuodytosios Webbienės vyras, antgalo, praneško ir pareiškė, kad jis nieko nežino apie nuodus. Ega Dr. Meyeris gydė jo žmoną ir jis nieko nežino. Webbienės gi tėvas įdavė teismui protestą prieš testamentą, kuris palieka Webbi visą žmonos turtą. Ega tas testamentas Webbienės padarytas po prievartą.

VOKIETIJOJE KALBAMA APIE DIKTATURAS

Berlin. Diktatūros žodį labai pamėgo visi ir Vokietijos premjeras mano įsteigti ekonominę diktatūrą, kuri esą išvestų Vokietiją iš visų nelaimių. Bet socialistai ir komunistai jam netiki ir žada balsuoti prieš reikštą. Tat yra pasakojama, kad įsikis prezidentas Ebertas ir nepaisydamas reikštągoms remis bei vykdydys premjero užmanymą.

TROCKIS ŽADA NESIKISTI VOKIETIJON

Ryga. Senatorius King, kuris lankėsi Rusijoje ir dabar grįžta Amerikoje, pareiškė, kad reikia gelbėti Anglijos prekybą, nes kitaip nėra vilties išlaikyti ilgiau dvejetą milijonų bedarbių, kurie vaikštinėja po Angliją nuo karo pabaigos. Anglijos valdžia prašo kolonijų gelbėti, prekiaujant vien su Anglija ir nededant muitų ant angliškių prekių.

MONARKISTŲ UZPUOLIMAS NEPAVYKO

Kuserin. Monarkistai-tautininkai bandė paimti šitą tvirtovę ir atakavo kelis sykius. Bet valdžios kariuomenė juos lengvai atmušė. Socialistai sako, kad monarkistai yra padarę žalos paimti bent dvyliką Vokietijos tvirtovių ir iš jų vėlkti.

AMERIKOS PREKYBOS MAŽĖJIMAS

Washington. 1921 metais Amerika išvežė 8 milijonus dolerių daugiau prekių, negu pirkė iš kitur, 1922 metais — 9 milijonais, o 1923 metais (iki rugsėjo 1) — tik trims milijonais dolerių daugiau, negu importavo. Tas rodo, kad Amerikos prekyba su užsieniu mažėja, o mažėjimas prekybos reiškia fabrikių stovėjimą krašte.

Katalikai Nori Aukų Popiežiui

Boston. Kardinalas O'Connell išleido atsisakymą į visus krikščionis ir vyskupus, kad jie darytų kolektas popiežiui, kuris esą surinktus pinigus sunaudosis šelpimui biednų Centralinėje Europoje ir kitur.

Kluskai Nori Įsikorporuoti New Jersey Valstijoje

Trenton, N. J. Kū Kluskas Klauskas įteikė valstijos sekretoriui prašymą inkorporuoti tą organizaciją. Tarpe organizacijos tikslų prašymas sako yra: stengtis aprūpinti atėvybę iš Europos, molinti patriotizmą, ir atskirti bažnyčią nuo valstybės, bei ginti valstybės reikalus.

Salūnai Uždaromi Philadelphiaje

Philadelphia. Apie šimtinių policinų persiautė per miestą ir įsakė visiems salūninkams uždaryti savo įstaigas. Yra įsakytą prašalinti barus ir viską, kas užmina salūną. Tokį įsakymą išleido gubernatorius Pinchot, kuris kaltina Philadelphia salūninkus nepaisymu prohibicijos įstatymo. Iš viso sakoma užsidarys 1,300 salūnų, iš kurių apie desėtkas, beabejonės, bus lietuvių.

Komunistai Nudėgino Miestą Bulgarijoje

Sofia. Nuo komunistų paliktų kemikalų mieste Vraca, įvyko gaisras, kuris nusiautė visą vidurį miesto. Laikė gaisro žuvo apie dešims žmonių ir šimtai sužeista. Mieste gyveno apie 50,000 gyventojų.

Žinios Iš Lietuvos

ADVOKATAS F.J. BAGOCIUS KAUNE Rašo St. Miliauskas

Pirmą kart man teko p. Bagočių girdėti nuo estrados kalbant 1912 metais Newark, N. J., o antrą kart — vakar Kauno sode. Anais laikais jis buvo socialistų "tėvas" o dabar... ahtelėjau išgirdęs — tikras lietuvis-amerikietis tautininkas. Pasirodo, mes iš mažų nerimty vaikų, gyvenimo kovoje išaugam į žmones ir po ilgo svyravimo išalis galiaus apsisojame ant vidurio — sugrįžtam galvas nulenkę po trispalve Vyties vėliava... Anais laikais, pamenu, rašiau korespondenciją į "Vienybę" apie p. Bagočius prakaibas Newark, kur "tik kraujas ir vargas, kraujas ir vargas galvą iškišęs nabašniko balsu vaitoja" — anot K. Puidos. Dabar aš pasidžiaugiau išgirdęs p. Bagočių, kuris ištikro užimpenavo amerikiečius — lietuvius ir parodė cionykščiams, kas tokie mūsų amerikiečiai ir ko jie nori. Kartais teny — jis pasakė cionykščiams apie i didumą, pasipūtingumą valdininkų darbas dirbti, rasą raugo višininikus ir nedaręj da... valdomis, kur pasakė: "aus, du ba penki ir neapsidėra, o mūsų amerikiečių vienas tuos juos darbus tuo pat laiku puikiau sia apdirbtų. Tingėjimas darbo dirbti sudaro valdininkų skurdą ir jūs norite gerai gyventi dirbdami 1-2 valandas per dieną! Reikia taip dirbti kaip dirba amerikiečiai ir tik tada bus galima gerai gyventi ir ne skursti, kuomet iš penkių valdininkų bus keturi paliausuoti ir vienas likęs padirbs penkių darbą paėms penkerių ači.

"Mūsų amerikiečių inteligentija dar nepradėjo į Lietuvą važiuoti ir tam kaltos yra slygos ir Lietuvos lietuvių indiferentizmas bei šaltas prie amerikiečių atsiėmimas, kur tik dolarių duok, o tu nors spranda sau nusisk. Visur amerikiečiams daromos klūtyts, neįėjimas, ironiška pašaipą, ir nedoras Lietuvos lietuvių su amerikiečiais beselgimas."

Jis kalbėjo apie tą širdies skausmą mūsų išeivijos, ką jaučia savo širdyje kiekvienas lietuvis svetimoj šaly, apie tą tėvynės išsiilgimą, apie mūsų kvi patriotizmą ir ukydamą savo širdyse to idealo — tolimą

ky, Paželvė, širvintuose, Ukmergė ir kitur. Beveik kiekvienam nurodytų miestelių dalimi galima buvo rasti ir lenkiškų prekių. Bet dabartės metu kontrabandos ėjimas iš lenkų pusės Lietuvos nėra žymus. Tai turbūt, delto, kad lenkų pusėj pirmiau stovėjusias kariuomenės dalis pakeitė policija, kuri yra geriau aprūpinta medžiaginiais ir tuo tarpu dar nėra demoralizuota vietinių spekuliantų ir šmuklerių. Bet ar ilgai bus tokia padėtis — sunku pasakyti. Greičiausiai, kad lenkų pusėj stovinti policija bus greitai laiku sudemoralizuota ir kontrabanda Lietuvos pradės eiti didesnėmis partijomis. Yra žinių, kad lenkai net besiruošij statyti muitines ties linijos su Lietuva. Pirmon eilen tas muitines ketiną sudaryti teis Salakais, Linkmenyse, ties Joniškiu ir širvintais.

Mūsų pasienio sargyba taip retai stovi prie demarkacijos linijos, kad laisvai galima gabenoti didžiausius kontrabandos transportus. Beveik visų pasienio miestelių žydai tik tuo ir gyvena, kad imas kontrabandos ir nelegaliai gabens žmones. Imnia lenkų pusėj ir atgal. Pavyzdžiui, Tauragėnuose muitinių departamento valdininkas vietos žydellai pamanė esant amerikiečius ir pasiūlė už 12 dolerių su garantija pervesti į Lenkiją.

Kontrabandos keliu plaukia čios prekės iš Lenkijos daugumoje gabenamos Lietuvos gaman, kur jė jokio pavojaus par davinėjamos. Kova su kontrabandistais pasieny su lenkais yra sunki, nes visi kontrabandistai yra gerai susiorganizavę ir turi gerą savo žvalgybę. Vos tik kur spėjo pasirodyti muitinių departamento valdininkai, kai viskas jau buvo išslėpta ir apie patį valdininką atvykimą išanksto buvo spėję vietiniai kontrabandistai spekuliantai ir net mūsų vietinė milicija. Kontrabanda lenkų pasieny verčias ne tik vietos gyventojai, bet ir tolimesnių vietų gyventojai, pavyzdžiui, Kauno. Tai rodo ir tas faktas, kad Malėtuose buvo sugautas Kauno spekuliantas Gensas, kuris kontrabandos keliu buvo parsigabėjęs iš Lenkijos gražų vienkinkį vežimą su arkliai.

Kaunas. — Nukovė. Rugsėjo 24 d. ant vieskelio Panevėžys—Paliūniškis, ties Bokainio vienkiamiu, pil. Dirks Alfonso priekšaky mūsų įstaigu, tada patikiu Lietuva pataptų lietuvių žemė.

Kaunas. — Finansu. Prekybos ir Pramorės Ministerijos pasiūstieji valdininkai susirūžinti su padėtimi kontrabandos atžvilgiu ties linija su Lenkija, tarp kitko, duoda šių įdomių žinių.

Paskiausiu metu jie apsilankė Utenoj, Vojašiškiuose, Tauragėnuose, Skudutiškiuose, Labonoruose, Malėtuose, Inturkėj, Jonišky, Giedraičiuose, Videniš

Kaunas. — Finansu. Prekybos ir Pramorės Ministerijos pasiūstieji valdininkai susirūžinti su padėtimi kontrabandos atžvilgiu ties linija su Lenkija, tarp kitko, duoda šių įdomių žinių.

Paskiausiu metu jie apsilankė Utenoj, Vojašiškiuose, Tauragėnuose, Skudutiškiuose, Labonoruose, Malėtuose, Inturkėj, Jonišky, Giedraičiuose, Videniš

"Vienybės" šėrai kija, nes laikraštis eina tris kartus savaitėje. Nusipirk nors vieną šėrą. Vienas šėras 10 dolarių.

SENAI LAUKIAMAS

KATALOGAS

"Vienybės" Knygyno jau išėjo. Talpina suvirš du tūkstančių vardu įvairių knygų, gaidų, albumų, teatro veikalų, poezijos ir apysakų.

Reikalaukite visi, prisidūdami 2-ju centų stempą persiuntimo lėšoms.

VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

ETA!
BILIŲ —
S BERRY ST.
otografija
N STUDIO
Brooklyn, N. Y.
EKSTRA
NA!
S
N. Y.
S LEVANDANČIA
GRABORIUS
BE BEAUTY SHOP
ROEBLING STREET
MS IR MOTERYS
OVISKA ARUBERA
JOHN UREVIC
Counsellor at Law
Lietuvis Advokatas

Isteigtas 1886 m.
VIENYBĖ
KAS ANTRADIENIS
Leidžiamas Uturninkais, Kotvergaus ir Subatomis
Brooklyn'e, N. Y.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienuose Valstijose --- \$4.00
Kraunioje --- 4.50
Lietuvoje ir kitur --- 5.00
Prenumerata reikia apmokėti iškalno
Apie garsinimo klauskit laišku.
Adresas:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Established 1886
VIENYBĖ
LITHUANIAN TRI-WEEKLY
Published Tuesdays, Thursdays and Saturdays
at Brooklyn, N. Y.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States --- \$4.00
Canada --- 4.50
Other Countries --- 5.00
Advertising rates on application.
Address:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

REDAKCIJOS STRAIPSNIAI

PRIE KOMUNISTŲ RAUDONOJO KERSTO.

Daugelis lietuvių amerikonių labai teisingai pasipiktins tuo stačiai žvėrišku kerštu, kurį rusų komunistų agentai papildė Kaune nužudydami jauna lietuvių inteligentą, Vytautą Aleksą. Šis vaikinys tuo labiau amerikiečius paliečia delto, kad jis buvo Amerikoje gimęs. Savo laiku jis parkeliavo su motina Lietuon, paskui buvo pakliuvęs Rusijon, kur jam teko paragauti visos kartybės Sovietų valdžios "rojaus," apie kurį, sugryžęs Lietuvon, plačiai aprašė ir gyvu žodžiu papasakojo.

Bet šitas nepatiko sovietų valdžios agentams; jie visu pastaruoju laiku paskui Aleksą sekiojo ir beveik visai grumojo atkeršijimu už paskelbimus tų vargų, kuriuos Rusijos liaudis kenčia, ir tų persekiojimų, kurių nelaimingi kitataučiai Rusijoje patiria. Ant galo rusų agentai savo auką pasigavo ir vidury dienos įėję į jo darbo vietą, iš brauningo sušaudė. Piktadėjas rusų agentas, nors narsiai atliko savo juodą žmogžudybės darbą, vienok nebuvo ant tiek drąsus, kad visam svetui pasakyti: "Štai aš šitą atlikau už savo principus!" Ne. Jisai, kaip ir kiekvienas piktadėjas, pasiskubino pabėgti, palikęs savo žymes mačusiems žmonėms, kad yra žydąs.

Su šiuo atsitikimu dasiūdo lakštai sovietų valdžios ir jos agentų piktadėjų linkū Lietuvos ir lietuvių. Sovietai yra sušaudę ir nukankinę pačioje Rusijoje ištisas eiles Lietuvos geriausių inteligentų, užbaigiant užmušimū Jurksos, nužudydū kap. Avizienio Maskvoje ir daugelio kitų. Sovietai užgrobė ir neatiduoda didesles daugybes turtų Lietuvos dokumentais, brangiais raštais ir kitomis brangenybėmis, kurios buvo išplėtos iš Lietuvos universiteto, knygynų ir muziejų. Sovietai veidmainingai atidavė lenkams Lietuvos pasienius, tuomi užkirsdami kelią prieiti prie upės Dauguvos ir prileisdami lenkus grobikus visu Lietuvos pasieniu į rytus.

Tai tą jie vis darė iš Rusijos teritorijos.

Dabar jų agentai jau atsikraustė su savo raudonųjų teroru ant Lietuvos žemės. Dabar jau netik kokiuose Lietuvos miesteliuose, bet ir pačioje laikinoje sostinėje Kaune tampa pavojinga pasakyti žodis negeistasin sovietams, — nes jų agentai tave sušaudys ant vietos!

Amerikos lietuviai šitą giliai sau pasizymės, nes jie irgi jau turi raudonojo teroro agentus, kurie kumščiais pradeda daužyti žmones už susirinkimuose išreiktas jiems nepatinkamas mintis. Tasai pavojus jau čia pat ir pas mus atsirado. Todėl juo anksčiau lietuviai pradės gilintiečius iš savo tarpo valyti, tuo greičiau bus išpjauta iš mūsų lietuviškojo kūno supuvusi vieta.

DU LIETUVOS DRASKYMI VAJAI.

Kuomet lietuviai tautininkai liberalai savo tarpe Amerikoje organizuojasi, kad žmones šviestų ir Lietuvai naudingus piliečius parengti, tai dvi mūsų ultra-kraštutinės sriovės vėl užvedė naujus vajus tuštinimui tamsių žmonių kišenių: klerikalų kun. Kemėšis važinėja su maršrutu "apaštališkai" kooperacijai šerūs pardavinėdamas, o komunistų Jukeliai ir kiti gaudagrašiai važinėja su kitu maršrutu — irgi pardavinėdami šerūs anglų kalboje komunistiniam dienraščiui. Abu tie vajai labai plačiai išgarsinti ir paskutinėmis jėgomis sumobilizuoti. Tik vienok pasirodė, kad abiem sunkiai klojasi. Ir neįstabu.

Nes abu tie vajai yra ne Lietuvos, bet Romos ir Mas kvos labai.

Klerikalai pastaruoju laiku nukrito iš savo pasisekimų kalno pusėtinai žemai, nes buvo jau per daug suvylę lietuvius amerikiečius įvairiais rinkimais aukų, kurias zadėdavo atiduoti Lietuvos reikalams, bet atidavė savo partijos stiprinimui. Teisybė, kad tuomi savo partiją Lietuvoje sustiprino, bet užtai patys save Amerikoje pagriovė; prie to dar ir savo žmonių tarpe sukėlė piktumą už neteisingai sunaudotas aukas. Delto dabar perėję klerikalų organizacijų susivąžiavimui pakėlė nuogandą, kad šitai ilgai negali tęstis; jų vadai (kurie didžiuomoje susideda iš trejeto-ketveto kunigų) nurodinėjo, kad šitai bevedant savo ūkė, ko gero gali visa klerikalų sriovė Amerikoje iširti, o jei kaip tai net parapijos pradės žemyn pulsti. Nurodinėta, kad reikia Lietuvos kadukams pinigų nebeduoti, bet rinkti juos stiprinimui klerikalinių laikraščių, ypač "Darbininko," kurį kun. Kemėšis mano visgi padaryti pilnu reišķėju savo demagoginės politikos ir diktatoriūm visų klerikalinių pakraipų. Rezultate to-

PERZVALGA

Mūsų laikraštijos kurjėzai. Mūsų bevardis kaimynas rašo "Sandaron" apie skantį kurjėžą. Kadaisiai kokis ten ir kieno tai straipsnelis tilpęs viename Amerikos laikrašty. Tą straipsnelį persispausdinę "Lietuvos žinios," o paskui jau iš šio laikraščio paėmę sau ištrauką "Naujinios" ir "Vienybė". Žinoma, čionai išėina gražuš juokas, nes šie pastarieji laikraščiai būtų taip gražiai persispausdinę iš Amerikos laikraščio, o nelaukti kokius du mėnesiu, kol pasirodė Lietuvos laikraštysje.

Šitokie kurjėzai ne naujiena. Neseniai mes išspausdinome laiško apie lietuvių dabar leidžiamą didįjį žodyną, kurį laiška niams rašė Prof. Būga. To laiško nė vienas mūsų laikraščiu nepatėmėjo. Bet štai šitą laiška iš "Vienybės" persispausdino vienas Lietuvos laikraščiu. Na, ir ką: už poros mėnesių visi mūsų Amerikos laikraščiai persispausdino tą Prof. Būgos laiška!

Todel mūsų bevardis kaimynas netvarkus savo nusistebėjimuose, jeigu vieną kurjėžą patėmėja, kitų ir pats nepatėmė. Mūsų laikraščiai, kaip rodos, labai retas kuris skaito kitus laikraščius, apart saviški. Kada taip daro vieni, tai natūralūs kai daro ir kiti. Tai didelės riestenybės požymis ir daugiaus nieko.

Centro Valdybai yra įteikta g. Šliakio rezignacija, iš "Sandaros" redagavimo. Kas su ja bus padaryta, ir kas bus jo vietoje — dar nėra jokios žinios.

"Sandaros" redaktorius rezignuoja. Taigi — jei "Draugo" redaktorius gerai pagalvotų ką jis čia parašė, tai suprastų, kad tautininkai, neturėdami savų mokyklų, bet siūsdami vaikus į viešas Amerikos mokyklas, geriau stovi, labiau "dirba ir plūša" negu "katalikų visa visuomenė," kuri negali tautininkų konkurencijos išlaikyti. O kodėl Delto, kad eina mokslus parapinėse mokyklose.

"Vienybė" jau cina tris kartus savaitėje. Tai įrodo, kad mūsų biznis kila. Kila tad ir "Vienybės" šėrai. Vienas šėras kainuoja tik \$10. Pasipirk nors vieną šėrą. Tai gera pinigų idėtis.

Kio užrišimo piniginio kapsiuko, Kauno "Laisvė" turėjo užsigiedoti amžiną atilsį, o "patsai" kun. Kemėšis važinėja po parapijas su griaudingomis misijomis, į kurias atsilanko po... desėtką žmonių ir tie patys "apaštališkų" šėrų pirkti nenorū!

Komunistai šiuo laikotarpiu irgi didelį pavojų sau matė. Lietuvių tarpe jie pradėjo žymiai pulti žemyn, nes jų anti-lietuviška prėpaganda daugeliui atidarė akis ir parodė suklaidintiems žmoneliams, kad juos su dūšia ir su kūnu vedama į Maskvą. Ligšiolei dar ir iš Maskvos buvo duodama visokių "paspirčių", todėl šitoki prėpaganda dar šiaip taip apsimokėjo. Bet dabar ir Trockio kėnceliarijos sušykstėjo. Todėl mūsų komunistams liko šie manytis patiems kaip galima. Bet kaip čia beišsimanyti, kuomet tamsesnių žmonių skaitlius kasdien mažėja, o iš Lietuvos labai nedaug beatvažiuoja, ir tie katrie atvažiuoja kažinkaip keistai nusistatę žiūrėti į komunistus. Todėl vienintėlė mūsų komunistams išėiga — prisilieti prie rusū ir žydu komunistų, kurie anglų kalboje nmanė leisti dienraštį. Jeigu tokis dienraštis išsikurs, tai keletas mūsų komunistų vadų gaus vietas prie jo kaip aštovai nuo "tautysčių" sekretoriams ar redaktoriūm pažėibininkais, o visa minia — galės sau pašvilpti! Delto komunistų vadai ir sukruoto pardavinėti tam komunistų dienraščiui šerūs. Bet mes girdime, kad ir jiems, kaip ir klerikalams nesiseka. Mūsų liaudis jau pradeda suprasti, kad rėmimas svetimtautiško dienraščio bus didelė skriauda patiems lietuviams, kurie savo spaudą turi taip mažutę ir neturtingą. Tiesiog tai yra nuodėmė prieš pačius save.

Abu tie vajai, kaip klerikalų taip ir komunistų, yra vedami dviejų internacionalių, kurie jau per daug skriaudžia ir alina mūsų tautiečius. Todėl mes netik nepėikiame, bet dar pagiriame mūsų visuomenę, kad šitiems vajams atkreipta savo kurčijaus.

Mes turim vajų pilnai mums šiuo momentu reikalingų. Reikia pirmiausiai stiprinti lietuvių pažangioji spauda, platinant gerus laikraščius ir juos kuodaugiausiais užrašinėjant kaip Amerikoje taip ir Lietuvon savo giminiams. Reikia statyti kolonijose lietuviškų svetainių namus, be kurių mės labai daug kenčiame kultūriškai ir ekonomiškai. Reikia šelpti mūsų vienintėlė politinė organizacija Sandara, — vienintėlė kuri myli Lietuvą ir lietuvius. Reikia šelpti Lietuvos Šauliai, Lietuvos Universitetas, etc. Reikia šelpti beturčiai Lietuvoje moksleiviai, našlaičiai, savo giminės ir tt.

Tas viskas eina Lietuvos atstatymui, o ne jos draskymui. Todėl jau nebėra vietos klerikalų ir komunistų vajams, kurie labai šaltu ir svetimu vėju Lietuvai atsi-duoda.

Rašybos Naujinimo Klausime

Rašo Jonas J. Nienius

(Prašymas į Redakciją: Gerbiamieji, pamėginkite išspausdinti šitą straipsnelį raidėmis be uodegūčių ir kepuraičių: matysime, kaip tas atrodyš).

Pasirode jau antras veikalėlis su tobulu rašyba. Sakau tobulu, nes man atrodo kad ji bus tobulu isvalius nuo s. c. tas nereikalingas dvisakas kepuraites. Pirmas tokia rašyba veikalas buvo "Kristus Flandruose" kuris buvo pilnas tos rašybos klaidu is atzvilgio kepurai ir uodegu.

Pasirode ir antras, tai Voltaire veikalas, — "Kandidas" verstas Karolio Vairo, kuris, kaip pats sako, bijosi revoliucijos keliu nukarpyti musu raidemes kepure ir uodegas ir istikro jis pats to nepajego atlikti, kaip reikia; net ant virseliu uzupde kepuraitė po zodziu "verte" ir toliau skaitant, veikalas randi musu reformatoriaus kiekviename puslapy knygos ganetina tu kepuraičiu ir uodegaiciu po keleta.

Jeigu jau pribrendo valanda valymo, tai reikia valyti ant karto ir pas visus redaktorius bei ju korespondentus ir bendradarbius; zinoma, tas bus sunku per keleta savaiciu akimis skaitytujoi, o kur kas bus sunkiau tam, kuris plunksna vartoja, kel jo ranka nupras ir uzmirš kepure ir uodegas; bet viskas yra galima, jei yra noras prie to. Ta atsiekus bus ir redaktoriui ir leidejui maziau vargo: vienas panaikins uodegas, o antras — keilis svarus raidziu sumazins arba svino liejimui ju.

Pas anglus uodegu nera, nera nei kepurai, bet turi daug zodziu, kur po dvi raides randi, o isrodo, kad nereik; pavyzdin "keep book" redos galetu buti "kep bok;" bet tai nemusu reikalas, gana to, kad jie uodegu nevertuoja; nevertuoja nei rusai savo zenku, kuriuos keli metai atgal vartojo. Kalba nenukente nei kiek pas juos.

Parodykim ir mes, kad mokame isvalyti savo kalbos pereinalingas uodegas ir kepure. Pamėginkime ir mes "Vienybes" korespondentai ne vartoti visai nei kepurai nei uodegu ir musu liaudis pripras prie naujybes lygiai kaip ir mes. Berods reikes apgaleti viena gal is sunkiausiu musu tarpe, tai zeceriu puse, kuri tures daugiau nukest, nes reikes istempt akis ir akiu narvelius kol pripras prie naujybes musu rašybos.

Sekau pripras del to, kad ar veliau ar anksčiau turesime isvalyti arba atsikratyti nuo uodegu ir kepurai.

Mėginau parasyt be tu pridecku si straipsneli.

Nuo Redakcijos: — Kiekviena naujanybė yra brangintina jeigu ji esti iš visų pusų sveika. Šite naujenybė, kurią pasiūlo pil. J. J. Nienius, — būtent atmeti iš mūsų abėcėlės "uodeguotas" ir "kepuruotas" raides, — jau daugelį sykų buvo siūloma dar nuo "Varpo" laikų, bet visuomet buvo kalbos žinovų atmetama, kaip neįlaikanti sveikos kritikos. Todėl, matomai, ji nėra pripažinta už sveiką. Neturėdami čionai daug tam klausimui vietos, privesime tik trumpai keletą ginčėsių, kodėl lietuvių ir kitų tautų raštija vartoja kirčiuotas raides.

1. Lietuvių kalba turi savyje labai daug skambančių ir švelpiančių gajaival, kuriuos galima reikšti tiksliai tam tikromis skambančiomis raidėmis arba keleto raidžių būtinėmis; tokiu būdu išreikškimui pilno mūsų kalbos skambėsio mums net neištenka raidžių m ir n, delto mums reikia net skambančių ir gaudžiančių balsių, kaip: a, e, i, y, ū ir ē. Gi paganimui švelpiančių siandų mes būtinai pasidarėme kirčiuotas ē, š, ir ž. Tokiu būdu mes ir galime išreikšti mūsų kalbos siandėsio visą grožę ir harmoningą skembėjimą; tuo keliu eidami mes taikome į prigimtus muzikos dėsnius, prie ko ir kiekviena civilizota pasaulio kalba siekia. Tai yra dalykas prigimties ir darbas daugelio tūkstančių metų, kurių begiū lietuvių tauta mūsų kalbą išauklejo.

2. Atmetę skambančių garsus arba kirčiuotąsias balses, mes turėtume imtis dviejų paminėtų: arba mūsų kalbos skambėjimą sunaikinti, arba kitokiom raidėm pasivaduoti. Be abejonės, niekas nesutiks kalbos gražumo naikinti, kaip barbariškam darbu, todėl galėtų tik kitom raidėm pasivaduoti, būtent, užuot kirčiuotų balsių a, e, i ir y, vartoti: an, en, in ir un. Bet tuomet, kur čia būtų "kelių svarų raidžių sumažinimas?" Juk tuomet kaip tik dar keliais svarais raidės pasidaugintų. Taigi zeceriu laikas ir leidėjų poperius bei švinas ne tik nesitaupytų, bet dar eikvotūsi.

3. Dar prasčiau eitūsi su reformomis atmetimo mūsų švelpiančių garsų, kaip ē, š, ž. Lietuvių kalba turi labai daug tų vadinamosios "eufoniminės giminės" žodžių, kurie, panaikinus mūsų švelpiančiąsias priebalses (ē, š, ir ž), įneštų mūsų kalbon siurute nemažesnę už tą pasakinęjį kalbų sumaišymą Babeliaus bokštą bestatant. Čia žemiaus privedame tik paviršium sugriebtus kelius žodžius, kurie parodo, kaip negalima išvengti švelpiančiųjų priebalsių:

- kučis — šunims atsigint elgetos lazda; kučis — Pakuršės lietuvių vadinama kalė.
- cigonas — rytiečių lietuvių varinis puodas; ēigonas — taip pat rytiečių vadinamas cigonas-bastūnas.
- cypė — prie valsių esanti turmelė; cypė — rytiečiai sako: "šuva cypė už durų."

čiūpinėti — čiaupti medų iš korių; čiūpinėti — ką nors su pirštais.

cinas — tam tikras metalas; "cinas" — var tojamas pašaipai rusiškos valdininkybės terminas.

sienas ir šienas: koks mišinys išėitų iš sekančio sakinio: "per sienas sulyta sienas!" Reiktų aplinkamai išaiškinti sekančiai: "per kiauras daržinės sienas sulyta sienas," ir tai išėitų gana neaiškūs sakinyš.

šiaudas — balso siaudimas ir — siaudas.

širpti — vaisiui bręsti; širpti — persimti širpuliū nuo baimės.

šiaurys — siaurumas (plg. ilgys, plotys); šiaurys — žiemųjų vėjas.

rašalas — burokių išrūgos; rašalas — rašomasis dažas.

karstas — grabas; karštas — labai įkaitęs.

kiršti — ką nors su kirviu; kiršti — įeiti pik tuman kai mus kas kiršina.

susukti — virvę, arba šniūrą; susukti — staiga surėkti.

silkinė — bačka nuo silkų; silkinė — suknelė iš silkų.

tręsti — dovytis vaikams; tręsti — su mėšlu dirva.

šiausti — džiūgauti ir išdykauti; šiausti — plaukus.

asmuo — žmogaus ypata; asmuo — peilio aštruma.

užmirš — nuomaru; užmirš — atminčia.

dvisakas — dviprasmiš posakys (ambiguos); dvisakas — dviem šakom išėinąs.

ožys — didelė tyrumų plynė (ožė); ožys — gyvulyš.

žebrai — tokšai žvėris; žebrai — susitėpęs.

žėbėti — vaikai nemoroms rėkti; žėbėti — ką nors su burna griebti ir ryti ("abraką žėbėja").

vyza — pasporto; vyza — pintas karnų au tuvas.

guzas — išaugęs iš kūno gumbukas; gužas — paukščio papilvė (taipgi mėgstas gūžinėti prie jaunimo).

grumti — ką nors grąsinti ar grumoti; gumžti — prikeipi kosės puodą vaikai grumžia zekis — kupiškėnų tarnijė priaugintas bernickas; žėkis (arba žėkas) senovėje vadintas praštas, nemokintas žmogus.

žylė — tokia paukštė; žylė — prazilusi galva ("žylė galvon — velnias uodegon...").

Iš šitos keleto žodžių grupės, tik ant greičiųjų susatytos, mes aiškiai matome, kad be švelpiančiųjų priebalsių mūsų kalba apsieiti negali.

4. Slavų kalbos (rusų, serbų, čekų, lenkų...) taip lygiai kaip ir vokiečių bei kitų daugelio tautų, taip pat be švelpiančių priebalsių neapsieina, užtad jie įvedė arba tam tikras švelpiančias raides arba painias raidžių burtines. Paveizdan rusai sau įvedė "čė", "ša", "šča" ir "žė." Čekai išmintingiausiai padarė, lotynų raides, uždedami stogelius — č, š, ž — trumpai ir aiškiai pritaikindami savo kalbos prigimčiai, (mes irgi vartojame čekams analogę abėcėlę).

Lenkai pasiliko visų slavų užpakaly, nes nors ir jie turi visokių kirčiuotų ir uodeguotų raidžių, vienok dar tebevartoja teklas raidžių burtines išreikškimui švelpiančiųjų garsų, kaip: "przenajszczyliwszy" (pšenaiščėšlėšlyšy)! O vokiečiai, kurių kalba taipgi turi labai daug švelpimų, susidarė dar painesnes burtines, nes jie išreikškimui vienos raidės č vartoja tch, š — sch, o išreikškimui raidės ž net visai geros išraškos ne turi. Jeigu mes vokiška abėcėlė norėtumėm pārašyti vardą žuvis "ščiupakas!" šitai taip išėitų: "schzchiupakas!" Tokiū kalbos vargų pas vokiečius yra be galo ir krašto; daugybė jų žodžių turi net iki 30 raidžių, kurių suburtinės labai painios ir mokyklų vaikukams atima didelę gyvenimo dalį, ik įjas išmoksta. O jie tą savo nesmoningąją abėcėlę vartoja irgi išvengimui kirčiuotųjų balsių ir ženkluotųjų priebalsių, — nors jau daugelis vokiečių mokslininkų senai agituoja ją reformuoti. Ir kuomet tas atsitiks, mes matysime, kad jiems nieko neliks daryti, kaip priimti lotynų abėcėlę, su atatinkamomis ženkluotomis raidėmis.

5. Bandymai D-ro Basanavičiaus ir Vydūno mūsų rašybą iš dabartinės reformuoti nemusisekė, nes pasirodė, kad tos reformos jeikiū žymjų pagerinimū nepadarė. Todėl dabar, jeigu tik "Vybės" bendradarbiai, — kaip siūlo pil. J. J. Nienius, — imtūsi prie šitokių reformų atmetant skambančias balses ir švelpiančias priebalses, tai niekas kitas išėitų, kaip tiksliai būtų grįžimas prie rašybos vartotosios "Aukso Altorui," "Juozupiniū," "Kantičkū" ir "Bromelijū jviečnastū," nuo kurios, aciu Praamžiai, su dideliu vargu nusikratėm (prie jos su dideliu pasigėrėjimu dar laikosi tik Mahanoyaus "Saulė...") ir prie jos grįžti jau būtų kultūrinė nuodėmė. Tokie "sauliški" bandymai buvo netik su vertimu "Kandido," bet ir su gražum rinkiniu veikalu "Baras." Bet iš to nieko gero neišejo, nes tie bandymai atrodė pilstymu gero naujo vyno į senus netikusius indus, ir šiandien jie pasiliko tiksliai mūsų literatūros kurjėzas.

Mūsų dabartinė rašyba mokinti visai nėra (žiurėk ant 3-čio pusl.)

SPALIO (OCT.) 4

NAUJA BUKALINIS

LYTIES,

Dr. Z

110 EAS

NEW YORK

VALDINIS: nuo 9

328 BEE

MAL

DID

Užsakyn

Pard

GIGEL

325 Milfo

Ivairūs Straipsniai

NAUJA BUSIANTI ATSTOVYBĖ IR MUSŲ SAVI REIKALAI

Rašo P. P. Jaraš

Nuo pat užsidedimo pasaulinio karo, Amerikos lietuviai tautininkai padėjo visus savo reikalus į šalį ir ėmėsi visom savo jėgom už darbo, tai šelpimui nuo karo nukentėjusių lietuvių, tai gelbėjimui Lietuvos nepriklausomybės, kuomet mūsų klerikalai po tuom pačiu taip gražiu ir prakliniu obalsiu rinko aukas ir vietoj šelpiti nuo karo nukentėjusius lietuvius ir gelbėti Lietuvos nepriklausomybę, jie tik drūtinio pozicijas savo juodojo klerikalizmo; vietoj šelpiti tikrai vargingą Lietuvą, jie auklėjo savo juodąją armiją; vietoj remti Lietuvos nepriklausomybę, jie rėmė tik savo plauko partijas, kurių vyriausias tikslas buvo ir yra kad užgriebis ir palaikius savo rankose valdžią, o paskui nuodijus Lietuvos liaudį, klerikalizmo nuodais, smauginant Lietuvoje ir Amerikoje pažangiąją Lietuvos visuomenę, kuri tik išdrįstų reikšti savo balsą prieš klerikalų užmačias.

kuomet klerikalai sunaudojo tas visuomenės aukas vientik savo partijos, tai yra juodojo klerikalizmo naudai.

Atvykus pirmai Lietuvos atstovybei, priešakyje su gerb. J. Vileišiu, kurio vyriausis uždavinis buvo veikti vientik Lietuvos valstybės naudai, — tokiis gerb. J. Vileišio valstybinis nusistatymas negalėjo patikti mūsų klerikalams ir jie tą tikrai valstybinį žmogų išėdė, o jo vieton Lietuvos valdžią atsiuntė kitą žmogų ypatoj p. Čarneckis, kuris tuo ir padėjo visus Lietuvos reikalus užpekin. Išgriaudamas visas gerb. J. Vileišio sukurtas pusiau valstybinės sątaigas, organizacijas, su ramia šypsa ant veido leido klerikalams nušvilpti Lietuvos pilietybę ir tuomi atidarė plačias duris visam klerikalų veikimui — jų juodojo klerikalizmo naudai. Vietoj rengti vėjus parduvinėjimui Lietuvos Paskolos Bono ir rinkimo aukų Lietuvos reikalams, jo buvo užgirta vientik klerikalų vajai, kuriuose buvo renkamos aukos vienuolynams, klerikalų partijos reikalams ir kitokiems klerikalų galams, o už sugražintus L. P. Bcruz klerikalų partijai, buvo žadama Lietuvoje laisvamaniem pastatyti "kartuves." Lietuvos klerikalinė valdžioje didžiūmą viską gerai žinojo ir matė, vienok nebardė perspėti Valstybės lėšomis užlaikoma savo žmogų, vientik delto, kad matė puikią progą sustiprinti savo juodojo klerikalizmo jėgas.

Kada p. Čarneckis nugyveno

valstybės reikalus iki laipsnio žemiau zero, tai ir Lietuvos valdžia sumanė pakeisti ypatą, bet paliekant tą pačią klerikalizmo spalvą, gal manydama, kad tuomi ir apdums amerikiečių akis. Na, o mūsų tautininkų spauda, vietoj rūpintis savais reikalais, kurie yra taip labai apleistai čia Amerikoje, pradėjo rūpintis, ko kis bus naujasis atstovas — valstybinis ar klerikalinis, remtinas ar ne?

Man rodos, kad vis tai bereikalingas aikvojimas brangaus laiko, energijos ir laikraščiuose vietos apie tai, kuris bus atstovas. Amerikos lietuviai jau nemaži vaikai ir jie, gal išėmus keletą, jau nekreips perdaug domės į atstovą, jie daugiau kreips domės į pačią Lietuvos valdžią; jeigu valdžia bus demokratinė, tai ją rėms, o jeigu klerikalinė — nerems, nežiūrėnt kad ir geriausias atstovas čia bus atsiūstas; nes Amerikos pažangieji lietuviai jau perdaug turėjo progos prisijūreiti Lietuvos valdžiai ir jos nusistatymams į pažangiąją visuomenę ir į pačią valstybę.

Taigi vietoj kalbėjus apie naują atstovą, geriau mes visai patylėkime ir palaukime ramiai, kol Lietuvos valdžia permains savo veidą iš klerikalinio į tyrai demokratinį; kaip tik Lietuvos valdžia pataps tikrai tyrai demokratinė valdžia ir kaip tik paliaus nuodijus Lietuvos liaudį klerikalizmo nuodais, tada Amerikos lietuvių pažangioji visuomenė vėl rėms ją. O dabar imkimės už darbo ir dirbkime patys sau, nes mes turime labai daug apleisto darbo; mums reikia rūpintis, kad palaičius lietuvių tarpe čia gynu lietuvių; mums reikia auklėti tautininkus taip ir partijinius patriotizmas; nes jeigu kurioj partijoj nėra patriotizmo, ten nėra nei tautybės, — ji yra tarptautinė.

Mūsų laikraščiai turėtų pasšvesti daugiau savo vietos, o rašytojai daugiau laiko, pirmiausia kad išauginus savo partiją — Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara į didelę organizuotą kūną.

Kada mes būsime didelėje didžiūmoj, stipriai organizuoti, ir kada mes turėsime savo Politiniame Izde ganėtinai finansų, tada mums bus lengva vesti kovą ir su ištautėjimu. Mes galėsime užlaikyti gerai įrengtas va karines mokyklas kuriose galėsime auklėti savo priaugančią genterkė lietuvių patriotinėje dvasioj, turėsime savo skaitlingus skautus ir visokius kitokius žaislus, su kuriais galėsime palaikyti visą lietuvių čia gimusią jaunuomenę savo tarpe ir sulaiikyti ją nuo ištautėjimo. Tik daugiau rūpinkimės savais reikalais.

JAU NĖRA REIKALO SPĖLIOTI.

ar jūs kėksas iš pečiaus išeis kaip "tik geras" ir nesukritęs. Drake's Kėksas yra kepmas pečiuose ant vienodo karščio, lygiai apsidengia rudumu ir jis "stovi." Neiškepta tešla nėra žinoma asmeniškai prižiūrimoje keptuvėje, kadangi keptoje dailė yra vaisius asmeniškio žinojimo — supratimo, kuris yra atydus.

Telephone 9759 Main
Fotografafas
IR MALIUKOS
Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbų atlieka gerai ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge Str., O. Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVYS
Chiropraktikas-Gydytojas
J. Vaitulionis, D.C.
331 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Valandos nuo 4 iki 8 val. vak.
Nedėlioms ir šventadieniam.
Nuo 10 v. ryto iki 1 v. po piet.

French Line
Compagnie Générale Transatlantique
GREITA KELIŅĖ
IS IR Į LIETUVĄ
Paris Spal. 3 ir 24. ir Lapk. 14
France Spal. 10 ir 31 ir Gruodž. 5
LaSavotte Spal. 20, Lap. 24, Gruo. 22
Lafayette Lapkr. 10.
Francųj Linija, kooperuos per davime pinigų Jūsų gimimams Lietuvoje ir pasirūpins jų saugiu atvykimu Amerikon.
Del platesniū informacijū kreipkitės pas savo vietinį Francūjū Linijos agentą arba į vyriausį ofisą
19 STATE STREET
New York, N. Y.

NORTH GERMAN LLOYD
Savaitiniai išplaukimai į
LIETUVĄ
NEW YORK — BREMEN
ant naujo ir parankaus laivo
"COLUMBUS"
Tai yra didžiausias vokiečių laivas ir vienos klasos kumbarėliais laivai. Pagerinti trečios klasos parankumai. Kreipkitės prie agentų arba į
14-16 Pearl Street
New York

CUNARD
AR MANOTE ATSIIMTI GIMINES Į AMERIKĄ?
2629 Lietuvos atvažiūns į čia šį mėną.

Tikra Lietuviška Duona
kurį kepa
"Garsas" Keptuvė
(Senisusia įstaiga)
Kopa duoną iš ruginių miltų. Taipgi kepa keikams, vestuvėms ir kitims pokiliams. Visuomet kreipkitės su užsakymais prie "Garsas" keptuvės, Siūnėnų duoną ir į kitus miestus.
W. MASULEVICH
A. ŠRUPSKIS
(Savininkai)
209 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y. Tel. G'p't. 2876

Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

ČIA TALPINAMA ŽINIOS IS AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO ISIMTINAI RASOMA MUSŲ GABIŲ KORESPONDENTŲ APIE TEATRUS, BALIUS, PRAKALBAS IR ABELNĄ JUDEJIMĄ

CENTRAL BROOKLYN, N. Y. Nebenusisekė prakalbos

Rugsėjo 27 d. šv. Jurgio parapijos svetainėje atsibuvo kun. Kemėsio prakalbos. Svetainė buvo pilna kodžių, bet žmonių susirinko vos apie 20 su kalbėtojum. Prakalbos buvo surengtos vietinės kuopos Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Darbininkų Sąjungos padarymuo biznio. Taigi kun. Kemėsis ir kalbėjo vien tik biznio ir savo partijos reikalais. Jisai pasakė, kad A. L. R. K. D. S. dabar yra perkrikštyta šiaip: Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Darbininkų Kooperacija ir parduodami šėrai po penkis dolarius vienas. Taigi ir prašė verkdamas, kad kas nors vieną šėrą nusipirktų. Bet matyt, kad žmonės išgūderėjo ir nebėkėsa kunigėliams pinigų palaikymui jųjū biznio. To liaus gyrėsi, kad joki šalis negalinti gyvuoti be pirmo Internacionalo, nes kunigai ir vienuolynai tai esąs pirmas Internacionalas. Jeigu koki nors šalis išgriauna kunigiją ir vienuolynus, tai toje šaly ir valdžia kepė savo kliausytojams, nes turinti sugriūti, nes kunigai ir nieko panašaus istorijoje nevienuolynai tiktai esą palaiko vo. — Red.) Taip esą galėty šaly tvarką. Jūs skaitėt, esą, atsitikti ir su Lietuva; jeigu istoriją, kaip atsitiko Anglijokas nors griaus vienuolynus, je 16-tame šimtmete, kada Bistat griaus ir Lietuvos valdžią markas išgriovė vienuolynus, ir šalį.

lynus, tai toje šaly ir valdžia kepė savo kliausytojams, nes turinti sugriūti, nes kunigai ir nieko panašaus istorijoje nevienuolynai tiktai esą palaiko vo. — Red.) Taip esą galėty šaly tvarką. Jūs skaitėt, esą, atsitikti ir su Lietuva; jeigu istoriją, kaip atsitiko Anglijokas nors griaus vienuolynus, je 16-tame šimtmete, kada Bistat griaus ir Lietuvos valdžią markas išgriovė vienuolynus, ir šalį.

Potam buvo kolekta; surinko jos valdžia. (Jeigu taip sakė apie porą dolarių su centais. kun. Kemėsis, tai jis tik blyną Ateivis.

RASYBOS NAUJINIMO KLAUSIME

(Taša nuo 2-ro pusl.)
sunki, — daug lengvesnė už angliškąją. abar iš Lietuvos, kuomet tenai atsidarė savos mokyklos, jau ir piemenukai rašo Amerikon laikus pilnai taisyklingai. Todėl jeigu mes grįžtume prie senovinių "Bromelių" rašybos vien delto, kad įtikus baigiančiai išmirti "Bromelių" gentkartei, mes patys save pasistatytume kandidatais į grabą...

A. Kandrotas — A. Mikalauskas — A. Vikerikas
UŽSISAKYKIT SKILANDŽIUS IVAIROMS PRAMOGOMS

Didžiausia Lietuvių Mėsinyčia Visoje Amerikoje
Galima gauti tikro Lietuviško Skilandžio, paršukų, Kumpių ir Viškos rūšies dešrų, pagal prienamiausią kainas. Parduodame ogulnais ir paskirai ant vietos ir išsiuntinėjame ant pareikalavimo į visus kolonijas. Reikale kreipkitės ypatingai ar per laiškus —
K. & M. CO.
123-125 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y., Telefonas Greenpoint 3359

VINCAS J. DAUNORA
APTIKTOJUS
TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVI
223 BEDFORD AVE.
BROOKLYN, NEW YORK

ALEX SHRUPSKI
Pranešu
Visiems pažįstamiems, draugams ir geros valios lietuviams atsilankyti pas mane pasikalbėti ir susipažinti vieni su kitais. Taippat patarnauju su AUTOMOBILIŲ veselijoms, krikštynymis, šermenimis ir šiaip linksmiems pasivažinėjimams ir pokiliams. Nepamirškite reikale
ALEX SHRUPSKI
61 So. 2nd Str., Brooklyn, N. Y.
Telephone 885 Greenpoint

Tel. Stagg 2812 Uždėta 1895 m.
FRANK WHITE
Stogininkas
Uždėdu geriausias stogus ant namų: bleses, smaluoto poperlaus, baltų akmenukų. Taipgi patalsau senus ir uždedu kornisus įvedu vandenbėgtus, ryšas ir tridubas
Stogai garantuojami dešimčiai metų
231 Leonard Street, netoli Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main
GRABORIUS JUOZAS GARŠVA
Mano firma gerat atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakliniausių. Parsamdo karietas laiduovėms, veselijoms, krikštynomis ir kitiems pasvažinėjimams.
Visūsi minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o būsit užgandinti.
231 Bedford Ave. OFISAI: 264 Front Street
BROOKLYN, NEW YORK

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ
25 Metų Praktikos Specialistas

Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nerūgį smūrimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokių pavojingas ligas.
MOTERYSI! VYRAI!
Išegzaminuojame Dykai
Nusilpima sergį ir be vilties išgyti žmonės gydomi asmeniškai. Nieko jums nekainuos adeit išegzaminot per Dr. Zins. Gydyimo kainos — žemos.
Dr. ZINS
110 EAST 16th ST.
TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 val. popietį

BEDFORD STUDIO
Puikiausia Galerija Brooklyne
J. MASINAUSKAS
&
M. SABALIAUSKAS
visuomenės gerai žinoma vieta
328 BEDFORD AV., B'KLYN, N. Y.
tarpe So 2-ros ir 3-tios gatvių
Fotografuojame ir Malevojamu visokius spalvoms paveikslus, kaip tai: Vestuvs, grupes, šeimynas, Chorus ir pavienius. Atnaujinam senus ir padarom didelius. Darbas atliekamas pagal augščiausią artistišką skonį. Fotografuojame dieną ir naktį — už numazintą kainą. Todėl jei mylitate turėti aiškias, gražias savo paveikslus, visuomet kreipkitės šiuo adresu:
328 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

MALT-APYNIU
DIDŽIAUSIAS IMPORTERIS
Užsakymus išpildom mažus ir didelius Parduodam Wholesale Kainom.
Gvarantuoti per
GAGEL STANDARD MALT CO
325 Milford Street Brooklyn, N. Y.
Tel. Applegate 6430

aviciaus ir Vydiuo reformuoti nenuseormos jokių žymų labar, jeigu tik "Ysiūlo pil. J. J. N. reformų atmetančias prieblases, tai ktai būtų grįžimas (so Altiori), "Juo-omeliū jviečnasti" u dideliu vargu nū pasigėrėjimu nū alė...") ir prie jušėmė. Tokie "sauli-vertimu "Kandido" rikalu "Baras." Belie bandymai atrodė enus netikusius inktai mūsų literatūckintis visai nėra pusl.)

Brooklyno ir Apylinkės Žinios

"Vienybės" Adresas: 193-197 Grand Street, Brooklyn, N. Y., Telefonas: 2427 Greenpoint

LIETUVIŲ LIAUDIŠIOS MOKYKLA ATSIDARO

Rugsėjo 29 d. įvyko mokyklos komisijos susirinkimas Liet. Ukėšų Klubo kambariuose nuo L. U. Klubo ir A. L. T. Sandaros 1-mos kuopos. Komisija išdirbo maž daug šioji planą: suaugusiems išpradžių duot pamokos lietuvių rašybos ir aritmetikos, potam, esant reikalui, papildyti su Lietuvos istorijos ir anglų kalbos ir rašybos pamokomis.

Jaunuoliams bus duodamos lekcijos lietuvių kalbos, rašybos, žaislų ir dainų. Jaunuolių skyrius pavestas sutvarkyti ir aprūpinti apgoboti A. L. T. T. Sandaros 1-mai kuopai. Suaugusių skyrius paliktas paties mokiniams pasiskirti mokyklos vardą ir priežiūrą. Jaunuoliams mokytojus parūpins Sandaros 1-ma kp. ir jie bus

veltui mokinami. Suaugusieji mokytoją užlaikys savomis lėšomis. Tie iškaščiai, žinoma, bus labai maži kadangi L. U. Klubas jau yra nutaręs suteikti mokyklai kambarius veltui. Tai didžiausi mokyklai parama. Suaugusieji, kurie manot įstoti į mokyklą, malonėkite susirinkti 8 d. spalio, 8 val. vakare Klubo kambariuose užsiregistruoti ir pradėti pamokas. Jaunuolius galima užregistruoti bile dieną pas J. Ambraziejų, 168 Grand St. ir "Vienybės" Redakcijoje, 193 Grand St. Jaunuolių pirmas susirinkimas įvyks 7 d. spalio, 10 val. ryte, L. U. Klubo kambariuose.

Kom Narys.

SAUNIOS OPERETIECIO VESTUVĖS

Lietuvių Operetės Choro ekonominių reikalų vedėjas, p.

Kazys Čerka, jau atsisveikino su nevedėliu stonu, nes — jau vedė. Jis paėmė sau gražią gyvenimo draugę, Oną Adomulitę iš New Yorko. Pereitą sekmdienį ir pirmadienį, per dvi dieni įvyko šios šaunios vestuvės, svetainiukėje arba geriaus sakant studijoje pas fotografą M. Liaukų, 308 Bedford Ave.

Per abi dieni lankėsi vestuvėse daugelis svečių, kadangi pil. Čerka turi daug draugų. Sekmdienį buvo net koncerto programėlis su dainomis, muzika ir šokiais. Dainas išpildė choro nariai. Be to dainavo A. Žarskiūtė: "Vai pūtė, pūtė", "Ką mįšlini, sesutė, apleidus darželį?", "Ar aš ne viešnelė". Aldona Vizitė dainavo: "Užmieg, užmieg". Šokius išpildė šios: A. Žarskiūtė — rusišką kazoką; Biruta ir Elena Vizitė

tės šoko klasinius šokius.

Pirmadienio vakare buvo programos kalbų. Kalbėjo J. O. Širvydas, K. Širvydienė, P. Mačys, M. DeKenipp ir eilė kitų. Prakalbose buvo linkėjimai jau navedžiams. Tarp ko kito P. Mačys būtinai žadėjo neužilgo pasekti K. Čerkos pavyzdžiu (žiūrėsim, ar išpildys!), o pil. DeKenipp iškilmingai prižadėjo, kad nieko neves tik lietuvių (all right, Mike!).

Vestuvės buvo labai linksmos ir pavydingos. Jaunavedžiai dabar apsigyveno savo naujoje buveinėje po Nr. 15 Ainslie St. Linkėjame jiems ilgo ir laimingo gyvenimo.

Dailės Mylėtojas.

EKSTRA MITINGAS

TMD. 44 kuopos bus ekstra mitingas penktadienio vakare, 7:30 val., spalio 5 d., Lietuvių Neprikulmingo Klubo rūmuose. Bus dalinamos knygos "Kandidas", ir kiti svarbūs reikalai atlikti. Geistina, kad visi naujai susirinkti. Taipogi yra kviečiami nauji nariai, kurie mato svarbą TMD. draugijoj, kad ateitų ir prisirašytų.

Sekr. J. Anumavičius.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

V. Grigonui: — Galime atsakyti tik į šiuos klausimus: "Ar gali Amerikos kariuomenė įsirašyti Lietuvoje būdamas, arba kad Amerikos valdžia priimtų į kariuomenę iš Lietuvos norintį pasiduoti?"

Atsakymas: Gali įsirašyti, jeigu Lietuvos karo ministerija išduos leidimą, su kuriuo leidimu turi liuosnoris kreiptis į Amerikos konsulą Kaune. Geriaus, vienok, pirm šito pasiklausti Amerikos konsulo informaciją.

"Man būnant Lietuvoje lenkų partizanai išplėšė iš manęs Lietuvos Laisvės Paskolos Boną. Rodosi laiku pranešiau savo valdžiai apie pavogimą. Ar galėsiu gauti kokį nors atlyginimą? Ką turi daryti?"

Įvairūs Pardavimai

Parsiduoda šėvervų taisyimo storas ir yra kambaris del gyvenimo, turinti yra dvi sėdėnės del šėstijimo šėvervė. Vieta apgyventa lietuviais. Pradžioje priežasčių — savininkas vieno kito bizo. Kam reikalinga arba medatorė gerai šio užsiėmimo, tai nš šėmokinis. Kreipkitės šio adresu: 64 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y., S. Ginnatis. (85)

PARSIDUODA GROSERNĖ IR DELIKATESEN
Krautuvė labai gera ir gėra pelnų duoda. Greitam pirkimui pinigai parduoti nes greitai laiku turin išvažiuoti Lietuvo. Atsiūkite: — J. V. 4 H-mes St., Brooklyn, N. Y. (85)

T Ė M Y K I T E !
Parsiduoda Namai ir Biznis Grosernė ir Bučernė
Lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Priežastis, savininkas išvažiuoja Lietuvon. Plietasni žinių kreipkitės į Lietuvių kavos išdirbystę Rose Coffee Co., 211 No. 6th St., Philadelphia, Pa. (85)

Parsiduoda saldinių ir rašomų reikmenų krautuvė. Labai geroje vietoje, aplink keturias mokyklas. Biznis gerai eina. Atsiūkite 167 Leonard St., Brooklyn, N. Y.

ANT PARDAVIMO
Parsiduoda Delicatessen ir Grosernė nuo seniai išdirbtas biznis, apgyventoj tarpe lietuvių ir lenkų ir rusų. Priežastis pardavimo savininkas turi ir kitą biznį. Lygus ant 5 metų, randa pigi \$50, keturi kambariai ir krautuvė. Del informacijų kreipkitės sekantiu adresu:
Ambraziejus ir Danielius Agentūra
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 5975 (86)

Parsiduoda Saliūnas. — Savininkai tarpe savęs nusutinko. Vienas iš partnerių parduoda savo dalį. Saliūnas geroje vietoje. A. Augulis, 64 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Atsakymas: Lenkų pavogtas Bonas yra lygiai kaip ir pavogti pinigai, — iš jų negalima tikėtis sugražinimo. Galima būtų gauti atlyginimas, jeigu Lietuvos valdžia veda surašus visų lietuvių piliečių turto, kiek lenkai yra išplėšė. Tačiau su gerais įrodymais Tamstai rodos galėtų išduoti Bono duplikatą Lietuvos Atstovybė Amerikoje. Geriaus prie jos ir kreipkitės delei informacijų.

Labai ačiū už prisistatus Macknickio eilutes. Perduokit jam nuo mūsų padėką.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC. REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, of Vienybė published tri-weekly at Brooklyn, N. Y. for October 1st, 1923, State of New York) County of Kings) ss.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared A. M. Augunas, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Vienybė and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (ant if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443 Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:
Publisher Lithuanian Vienybė Publ. Co., Inc.
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Editor J. O. Širvydas,
453 Essex Str., Brooklyn, N. Y.
Managing Editor — None.
Business Manager, A. M. Augunas,
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock). Lithuanian Vienybė Publishing Company, Inc.
Mrs. Magdelene Miltakis,
72 So. 3rd St., Brooklyn, N. Y.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (if there are none, so state). — None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company, but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee, or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; and that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

A. M. Augunas,
Sworn to and subscribed before me this 29th day of March, 1923
J. O. Širvydas, Notary Public
(My Commission expires March 30th 1924. (Seal)

PRANEŠIMAI

Telefonas 7-8475-R
C. H. WOODMANSEE
27 Throop St., Scranton, Pa.
Teplioja (pentina) ir popierio stubas. — Reikale kreipkitės virš paduoto adresu ar "Vienybės" ofise, arba šaukite Bell Telefonu. (86)

Reikia Darbininkų

Reikalingas darbininkas. Turi mokėti anglų kalbą, ir turėt pilną tvirtiną prie buro. (Bar tender). Mokantis tą darbą atsiūkite. J. Vilkauskas, 5223 — 53rd St., So. Brooklyn, N. Y. (84)

Reikalinga Bile Ypata
Pridaboti pinni ir Lietuviškų rolių krautuvė. Mokestis maža, bet ir dar bus lengvas. Atsiūkite: J. B. Ambraziejus, 500 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 6262. (82)

— PIRMAS RUDENINIS EALIS —
Rengia
LIETUVIŲ GIMNASTIKŲ KLIUBAS, Inc.
Subatos vak. SPALIO-OCT. 6 D., 1923
— LABOR LYCEUM SVETAINĖJE —
949 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y.
Pradžia 7:30 v. vak. Muzika James Passela
Įžanga ————— 50 centų
Klubo Buvėnė: 168 Marey Ave.,

Tel. Stagg 3523

RAPOLAS KRUČAS

Fotografas

499 GRAND STREET

Kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 5753.

TĖMYKIT ŠIA VIETA!

Kulbok ir Booth
AUTORIZUOTI PARDAVEJAI

— HUPMOBILE AUTOMOBILIŲ —
— DEL KING'S APSKRIČIO —

128-134 GRAND ST. KAMPAS BERRY ST.
BROOKLYN, N. Y.

Tavo Fotografija
nutraukiame
DYKAI

Jūs niekuomet neprisiwerėtate Niekas neverčėn Mokėti Jokiu Pinigu. Ateikite ir persitikrinkite.

G. M. KANTON
Artistas ir fotografas
Paveikslus traunkin dienų ir naktį
187 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

EKSTRA EKSTRA
SVARBI NAUJIENA!

Tik ką gautas didelis transportas visokios rūšies saldinių, iš pirmutinio Lietuvos saldinių fabriko "Birutės", Šiauliuose.

Šiuomi pasiūlau visuomenei nusipirkti šij saldinių. Vienas svaras geriausios rūšies saldinių su prisiantium į namus prekijuoja vienas dolaris.

Krautuvininkams ar šiaip perkantiems nemažius kaip 5 svarus duodu už "wholesale" preke.

— Antrašas: —
JOSEPH GINKUS
499 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SPECIALISTAS — Surgeon Dantistas — SPECIALISTAS

DR. J. HOROWITZ, Dentist
124 Union Av. kamp. Grand St
(Viršuje mesonyje)

Trauki dantis be skausmo, su pagalba naujo metodo, kurį atsivežiau iš Europos

Visoki aptraukimai — šaknių ir paviršio darbai
22 keratų aukso — darbas garantuotas

Susikalbam Lietuviškai EGZAMINACIJA DYKAI

\$15.00 ir augštyr

Balto, Žalio ir Raudono 14kt aukso, moteriškų laikrodėlių
Galima gauti mūsų krautuvė
RASHKINIS
ir
VOKETAIVIS
111 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Tel. 2851 Greenpoint.

JUOZAS LEVANDANČAS GRABORIUS

Indotuvų Vėdėjas ir Laisvutetas Labelautomotolis
272 Berry St., Brooklyn, N. Y.
Notary Public

Tel. Greenpoint 7831.

Lietuvis
FOTOGRAFAS IR MALLIORIUS

kuris padirba gražius paveikslus, mažus ar didelius, ir atnaujina senus. Darbas geras ir pigiai.

Kreipkitės šio adresu:
MOTIEJUS LAUKUS
308 Bedford Ave. Brooklyn.
Kampas So. 1-os gatvės.

R. JOHN UREVICH
Counsellor at Law
Lietuvius Advokatas
60 Wall St., New York.
Tel. Hanover 6560

Vienuoliktas Metinis Aido Choro KONCERTAS

S. GARAVELLI.

Nedėlio, 7 d. Spalio - Oct., 1923

LABOR LYCEUM SVETAINĖJE
949 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y.
Pradžia 3:30 val. po pietų

Programo išpildyme dalyvauja:
S. GARAVELLI, operos dainininkas, A. BIRKENHOLZ smuikininkas, S. Vaineikis, K. Menkeliūniūtė, K. Atkočaičiūtė šokikė, Aido ir Lyros Chorai. Atsilankykite visi, nes tokio puikaus koncerto dar Brooklyne nebuvo; po koncertui — šokiai.

Kviečia visus Aido Choras.

"VIENYBĖ" T
IBLASKO-ISO
LIETUVIŲ TV
AMERIKOJ P.
00. 85.
(Telephone: 2427 G.
A
TAIS REIKAL
SIUNČIA
ŠAVON
Amerikietis Mo
lyvauja. Le
skolos.
VOKIETIJOS K
STRESEM/
KONSTITU
Pennsylvanijos
kė, Kad Ji
Suv. Valsti.
VARSAVA, Sp
lo išprašyti iš ang
laris leis naujus le
Young kaip savo
draute su pora kit
England. Pagal pa
duoti visa pas vald
kaipo užstata, ir d
Mongano bankuose
Mistanciu užstatu.
tams pinigius. Kap
m, kurių daly duos
Amerikos lenkai.
ustabdzius spausc
nisteris Kucharski
20 milijonų dolarių.
BERLIN, Spa
savo, nes nelaukė
ekonominės diktat
sudarviti nauja. O
gutarimo, tai lau
konstitucija, apša
toriu, kuriam, ner
niskis naują kalbin
tisterių skaičių.
WASHINGTON
Pennsylvanijos gu
vri savo kandidat
ATSTOVAS ŽMONI
LE PROHIBICINI
Baltimore, Md. At
papuoė į nagus val
sako, kad jo "eksy
su įvairių vaisių su
muose yra peržengi
lacijos įstatymo. P
siant darbus, Hill
komisarui Haynes, l
karciais ateitų paž
skystymai turi alko
nes gi ir sako, kad
finėjimai rodė alko
mo 6 iki 25 nuos
Hill irgi nori, kad
trauktas tieson, k
tų, ką Amerikos
vūrti iš vaisių ir
savęs.
DU FRANCUZU
TAI NUTE
Paris. Teismas
munistą Kasiną ir
šiemis mėnesiams į
atimokėti po 2,000
laudos už kūrsty
neklusai valdžios
paosios dalyke. K
Maskvoje kada t
rinko. Jis skubino
Berlino skrido ert
rytį, kad paspėti
uospredži.